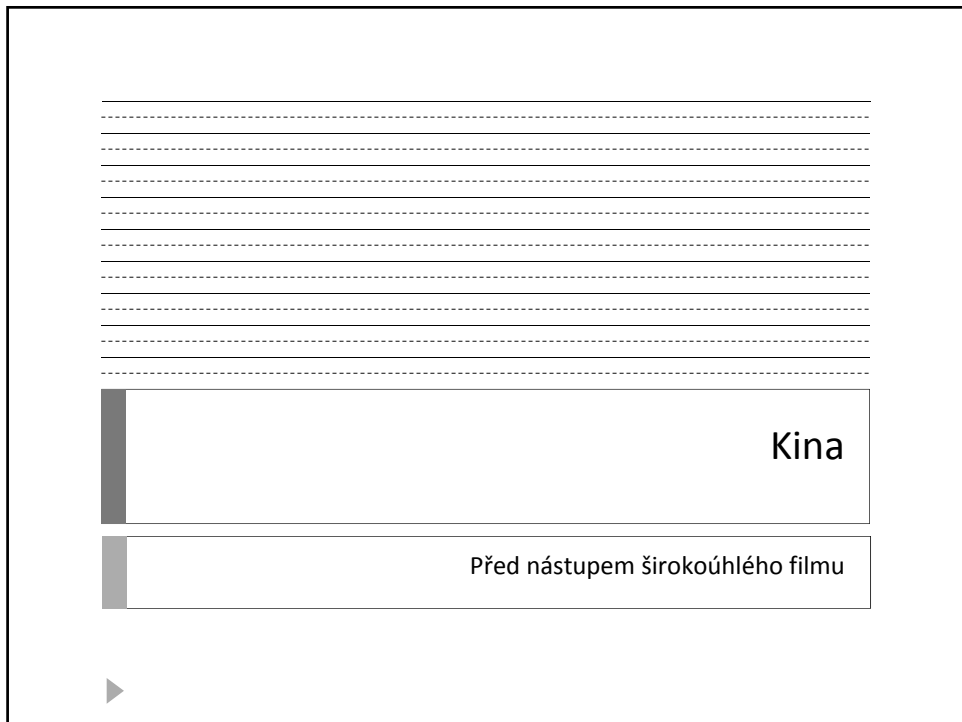

Kina, diváci a širokoúhlý film

Kina v českých krajích											
rok	počet		z toho stálých kin				letní	z toho širokouhlá	putovní	registrované projekto-ry	z toho širokouhlé
	stálých kin	sedadel	35 mm	16 mm	širokouhlých	70 mm					
1945	1418	500532	1351	67	0	0	0	0	0	0	0
1946	1642	579656	1511	131	0	0	0	0	0	0	0
1947	1985	608200	1628	357	0	0	3	0	3	0	0
1948	2261	632507	1635	626	0	0	9	0	23	0	0
1949	2512	670610	1586	926	0	0	10	0	24	0	0
1950	2545	679888	1561	984	0	0	11	0	85	0	0
1951	2725	726051	1535	1190	0	0	15	0	79	0	0
1952	2494	665669	1512	982	0	0	16	0	122	2998	0
1953	2422	646674	1484	938	0	0	18	0	125	7520	0
1954	2413	656642	1450	963	0	0	22	0	127	8004	0
1955	2396	678870	1515	881	0	0	21	0	127	9593	0
1956	2406	681647	1491	914	1	0	21	0	122	11966	0
1957	2425	712674	1422	962	41	0	23	7	110	13675	0
1958	2447	718794	1250	1078	119	0	29	10	95	13399	0
1959	2473	719202	1195	1109	169	0	34	16	63	14976	1
1960	2497	748359	1159	1113	225	0	51	23	36	15371	1
1961	2452	763096	1082	1106	264	0	61	43	18	14081	4
1962	2493	773606	1077	1117	299	0	70	50	9	12330	6
1963	2479	778017	1061	1079	339	0	81	62	6	11088	7
1964	2437	766856	1032	1043	362	1	93	76	7	11009	8

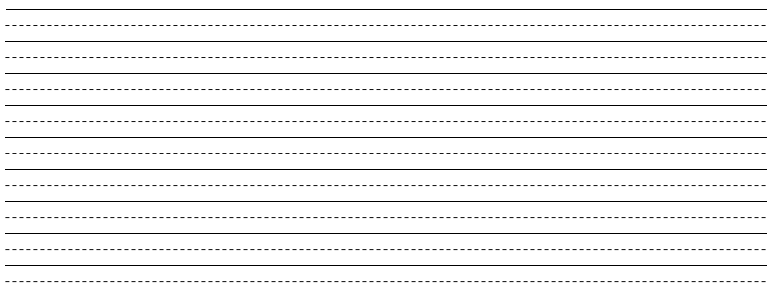
1954: Technický stav kin

- ▶ Albert Nesveda: Stav našich kin. *Film a doba* 1954, č. 6, s. 1148-1151.
 - ▶ 2.420 stálých kin provozovaných státním filmem, z toho téměř 40 % (960) na 16 mm, z 35 mm kin 433 jednookých
 - ▶ Kolem 7.000 registrovaných 16 mm projektorů
 - ▶ Dodávky 35 mm projektorů:
 - ▶ 1949: 128 ks; 1950: 96 ks; 1951: 48 ks; 1952: 20 ks; 1953: 15 ks
 - ▶ Potřeba 350 ks ročně (1.250 místo 307)
-

Kde je problém?

- ▶ ETA – projektor ETA 6 (později ETA 7), zrušení výroby
- ▶ Meopta – projektor Meopton III
- ▶ Evroplex v Hovorčovicích – konec výroby

- ▶ Současné vybavení kin:
 - ▶ 60 různých typů přístrojů na 35 mm
 - ▶ Při podnikové upotřebitelnosti 10-12 let bude v roce 1954 odepsáno 83,56% přístrojů

Kina

Po nástupu širokoúhlého filmu

Úpravy kin

- ▶ František Pilát: *Zpráva o technickém rozvoji čs. kinematografie* (1959-1960)
 - ▶ Úpravy kin na širokouhla
 - ▶ Zlepšení viditelnosti, slyšitelnosti a hygienických závad
 - ▶ Použití „výlučně technických typizovaných zařízení kin“
-
- ▶

Harmonogram některých hlavních úkolů technického rozvoje čs. kinematografie

název úkolu	1961	1962	1963	1964	1965
Výroba širokouhl. filmů, počet ročně	5	6	7	8	10
Zřizování širokouhlých kin, celkový stav	414	47?	537	585	627
Zavádění 70 mm filmu		Provedení	Pokusný snímek	Zavádění do provozu	

▶

Kina v českých krajích											
rok	počet		z toho stálých kin				letní	z toho širokouhlá	putovní	registrované projektor	z toho širokouhlé
	stálých kin	sedadel	35 mm	16 mm	širokouhlých	70 mm					
1945	1418	500532	1351	67	0	0	0	0	0	0	0
1946	1642	579656	1511	131	0	0	0	0	0	0	0
1947	1985	608200	1628	357	0	0	3	0	3	0	0
1948	2261	632507	1635	626	0	0	9	0	23	0	0
1949	2512	670610	1586	926	0	0	10	0	24	0	0
1950	2545	679888	1561	984	0	0	11	0	85	0	0
1951	2725	726051	1535	1190	0	0	15	0	79	0	0
1952	2494	665669	1512	982	0	0	16	0	122	2998	0
1953	2422	646674	1484	938	0	0	18	0	125	7520	0
1954	2413	656642	1450	963	0	0	22	0	127	8004	0
1955	2396	678870	1515	881	0	0	21	0	127	9593	0
1956	2406	681647	1491	914	1	0	21	0	122	11966	0
1957	2425	712674	1422	962	41	0	23	7	110	13675	0
1958	2447	718794	1250	1078	119	0	29	10	95	13399	0
1959	2473	719202	1195	1109	169	0	34	16	63	14976	1
1960	2497	748359	1159	1113	225	0	51	23	36	15371	1
1961	2452	763096	1082	1106	264	0	61	43	18	14081	4
1962	2493	773606	1077	1117	299	0	70	50	9	12330	6
1963	2479	778017	1061	1079	339	0	81	62	6	11088	7
1964	2437	766856	1032	1043	362	1	93	76	7	11009	8

Předpisy pro projektování nových kin a úpravy kin stávajících (1957)

- ▶ „Všechny novostavby kin a všechny větší úpravy musí být prováděny tak aby kino vyhovovalo pro promítání širokouhlých filmů.“
- ▶ „Nejvhodnější tvar hlediště kina je hlediště s přibližně lichoběžníkovým půdorysem, tj. hlediště u něhož se boční stěny sbíhají směrem k promítací ploše.“
- ▶ Podlaha v kinech pro širokouhlý film musí být šikmá

Nové promítací stroje

- ▶ Státní film
 - ▶ FTP 1 (Filmový průmysl, těžký stroj 35 mm)
- ▶ Meopta
 - ▶ Meopton III
 - ▶ ETA 7 a 8

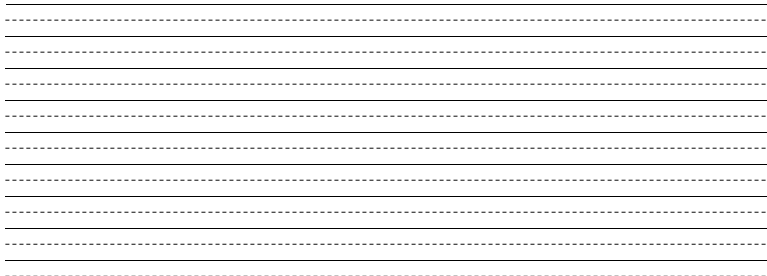
- ▶ Přejít nebyl bezproblémový

„Rychlý rozvoj v zahraničí a snad ve velké míře i neujasněná linie čs. státního filmu způsobily, že již při rozběhu seriových výrob vyžaduje státní film nové úpravy a nové příslušenství. Důkazem toho je například širokoplochá projekce. Státní film širokoplochou projekci vůbec nepředvídal a proto ji také ani nezařadil do svého výhledového plánu do roku 1960. Dnes však již vyžaduje, aby Meoptony III v roce 1957 byly dodávány s úpravou pro širokoplochou projekci.“

(z projevu Engelberta Keprta na konferenci pracovníků optického a jemněmechanického průmyslu, 10. a 11. května 1956)

Kino a divák

Změny s nástupem širokoúhlého filmu

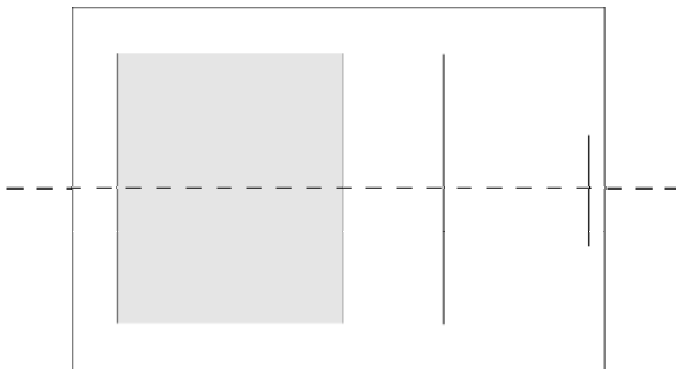

Rudolf Bláha (1955), *Ekonomika čs. kinematografie. Učebnice pro III. a IV. ročník Průmyslové filmové školy v Čimelicích a příručka pro filmové pracovníky*. Praha: Československý státní film, s. 47-48.

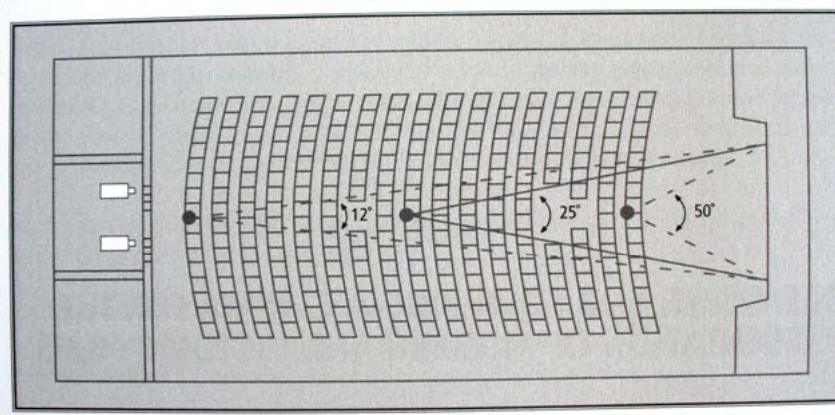
- ▶ „Kvalita vnímání promítaného obrazu závisí na vzdálenosti sedadla od plátna a na zorném úhlu, vytvořeném mezi nejzazším okrajem plátna a osou očí diváka. Šířka plátna činí jednu pětinu délky hlediště. První řada sedadel musí mít vzdálenost od plátna, která se rovná $1 \frac{1}{2}$ šířky plátna. Dolní okraj plátna musí být v horizontální rovině očí diváka, sedícího v první řadě. Nejlepší místa jsou ta, která jsou umístěna ve vzdálenosti $2 \frac{1}{2}$ - $4 \frac{1}{2}$ násobku šíře plátna. Méně kvalitní pásma jsou ve vzdálenosti 1,5 – 1,9 násobku šíře plátna. Zorný úhel k vodorovným a svislým hranám masky plátna nesmí být menší, než 45 stupňů, aby nenastalo citelné porušení perspektivy obrazu.“

Nejlepší místa

Kino před ŠÚ filmem („shoe-box shaped“)

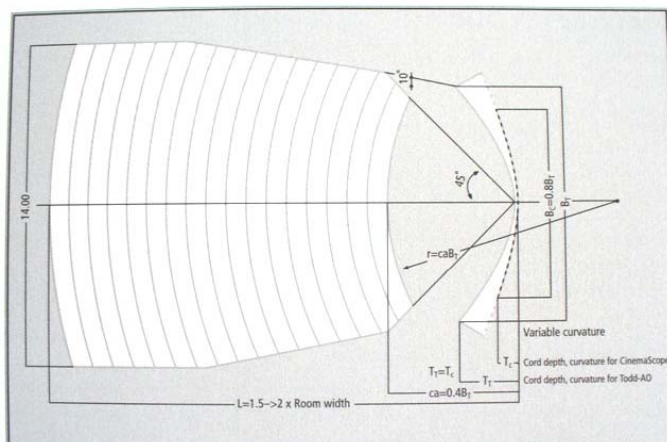

František Pilát (1972), *Studie dlouhodobého rozvoje filmové techniky*. Praha: Československý film, s. 18 (Nové výrazové prostředky kinematografie, s. 1).

- ▶ „Od padesátých let byl v kinematografii zaváděn panoramatický a širokoúhlý film jako nový výrazový prostředek filmového umění. V tomto období kinematografie začala opouštět klasický formát obrazu s poměrem stran promítací plochy 1:1,38 a přecházela k promítacím plochám s vyšším poměrem stran, v extrémním případě až 1:3. Promítнутý obraz lépe vyplňoval zrakové pole binokulárního vidění, které má 90° ve vertikálním a 180° v horizontálním směru a vyvolával tzv. efekt účasti diváka na reprodukovaném ději. Touto technologií se kinematografie chtěla výrazně odlišit od televize, při které obraz na stínítku obrazovky s poměrem stran 3:4 při normálních podmínkách pozorování ve vzdálenosti 2,5 – 3 m má malý úhlový rozměr a vyplňuje jen střední část zrakového pole.“

Cinemascopické kino

Natáčení širokoúhlých filmů

- ▶ 1956: plán natáčení
 - ▶ Od r. 1957 vždy o jeden film víc každý rok
- ▶ 1972: omezení natáčení, formát 1:1,66
 - ▶ Užití filmů v TV

Důvody?

- ▶ Televize?
- ▶ Demografické změny?
- ▶ Nová technika?
- ▶ Obsah důležitější než forma?

Barva a širokoúhlý formát

▶ Rozdíly?

